

הרשות ופתח מחבקים את שלושת המבוקשים שנהרגו בשכם

15 בפברואר 2022

כללי

ב-8 בפברואר 2022 בפעילות כוחות ביטחון ישראלים בעיר שכם נהרגו שלושה פלסטינים חברי חוליית טרור. גורמי ביטחון ישראלים דיווחו כי חברי החוליה, פעילי גדודי חללי אלאקצא (המזוהה עם פתח), היו אחראים לביצוע שורה של פיגועי ירי לעבר כוחות צה"ל ואזרחים בשבועות האחרונים וכי הם תכננו לבצע פיגועים נוספים. במכונת בה נסעו נמצאו אמצעי לחימה רבים (תקשורת ישראלית, 8 בפברואר 2022). בתקשורת הפלסטינית דווח, כי השלושה אשרף אלמבסלט, אדהם מברוכ ומחמד אלדח'יל היו פעילי ארגון גדודי חללי אלאקצא ופעלו מטעמו.

מימין: זירת האירוע (פאל טודיי, 8 בפברואר 2022). משמאל: שלושת ההרוגים בהודעת אבל מטעם גדודי חללי אלאקצא בשכם (מען, 8 בפברואר 2020)

גדודי חללי אלאקצא החלו את פעילותם באוקטובר 2000 בימיה הראשונים של האנתיפאדה השנייה. ושימשו למעשה שם כיסוי להתארגנויות טרור של פתח. ישנן הוכחות שפעילות הארגון מומנה על ידי מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית (מסמכים רבים בנוגע למימון נמצאו במהלך מבצע "חומת מגן", 29 במרץ 2002)¹.

¹ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מ-7 באפריל 2002: "חלקם של ערפאת ומנגנוני "הרשות" במימון ובסיוע לתשתיות הטרור של ה-"פתח", ה"תנזים" וגדודי חללי "אלאקצא".

◀ הריגתם של השלושה על ידי כוחות ישראלים, בפעולה מורכבת וחריגה לאור יום בלב העיר שכם, עוררה גל של תגובות בקרב ארגוני הטרור ביהודה, שומרון ורצועת עזה. חמאס, הג'אהד האסלאמי בפלסטין וארגונים נוספים הכריזו על "גיוס כללי" וקראו לפעולות נקם נגד ישראל. במפגן שערכו פעילים חמושים בשכם קראו גם גדודי חללי אלאקצא לגיוס כללי וקראו לרשות הפלסטינית לבטל את הסכם אוסלו בטענה כי הוא הגורם שאיפשר את הריגתם (אלאקצא, 10 בפברואר 2022).

◀ במקביל לקריאות הנקם נגד ישראל הושמעה גם ביקורת חריפה כלפי הרשות הפלסטינית בטענה ששיתוף הפעולה הביטחוני בין ישראל והרשות הוא שהביא למותם של השלושה. היו אף שטענו שהפעולה נעשתה בעקבות הפגישות של אבו מאזן וחסין אלשיח' עם שר הביטחון ושר החוץ הישראלים.

◀ **בלטו התגובות החריגות בהיקפן ובתכניהן של בכירי הרשות ופתח, אשר אימצו לחיקם את ההרוגים והכריזו עליהם כגיבורי העם הפלסטיני.** בכירי פתח והרשות השמיעו האשמות חריפות ביותר נגד ישראל על הריגתם. בלטו דברים חריפים של **אבו מאזן** אשר הושמעו בסוכת האבלים, שנפתחה בשכם, וביקורו של **מחמד אשתיה, ראש ממשלת הרשות, ובכירים נוספים** בסוכת האבלים. בכירים רבים ברשות ובפתח, כולל אבו מאזן, העלו את תמונותיהם של שלושת ההרוגים לרשתות החברתיות. פתח אימצה את ההרוגים כפעילי התנועה. מזכיר תנועת פתח בשכם הכריז על יום אבל ברחבי העיר ואף עודד את פעילי פתח להתעמת עם כוחות הביטחון הישראליים. נראה, כי תגובות חריפות אלה משקפות את הזעם על הפגיעה בפעילי פתח, הנתפסים כגיבורים בעיני הפלסטינים, במיוחד משום שנעשתה באופן שהביך את הרשות, קרי בלב העיר לאור יום, ואת החשש מפגיעה נוספת במעמד הרשות על רקע דברי הביקורת שהושמעו על שיתוף הפעולה שלה עם ישראל.

◀ יצוין כי במקרים רבים כאשר מחבל פלסטיני נהרג על ידי כוחות הביטחון הישראליים בעת ביצוע פיגוע או בעת פעילות סיכול, מאשימים בכירי הרשות וכלי התקשורת הפלסטינים את ישראל ב"הוצאה להורג" של חפים מפשע תוך קריאה למדיניות ולמוסדות בינלאומיים לבצע חקירה. על פי רוב נמשכת ההכחשה גם לאחר שמתבררות נסיבות הפיגוע והמניעים שהיו למחבל לבצע אותו. לעתים גם מועלה טיעון כוזב, לפיו מותו של הפלסטיני נגרם בנסיבות אחרות (תאונת דרכים למשל במקרה של פיגוע דריסה)..

תגובות ברשות הפלסטינית ובפתח

◀ מיד לאחר פרסום הדיווח אודות הריגת השלושה, פרסם משרד החוץ ברשות הפלסטינית הודעה רשמית בה גינה את המעשה וקרא לקהילה הבינלאומית, למזכ"ל האו"ם ולבית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) לשאת באחריות ולפתוח בחקירה נגד "פשעי הכיבוש" (אתר משרד החוץ ברשות הפלסטינית, 8 בפברואר 2022).

◀ **פתח פרסמה מיד הודעת אבל רשמית** המבכה את מותם של "שלושת גיבוריה המפקדים מחמד אלדח'יל, אדהם אלמברוכה ואשרף מבסלט" (חשבון הטוויטר של פתח, 9 בפברואר 2022).

הודעת אבל רשמית מטעם פתח בשכם (חשבון הטוויטר של פתח, 9 בפברואר 2022)

◀ בהלווית השלושה שנערכה בעיר שכם בלטו דגלי פתח (כמו גם דגלי חמאס, שהוסרו על ידי מנגנוני הביטחון של הרשות).

דגלי פתח במהלך הלווית השלושה בשכם (חשבון הטוויטר של פתח, 9 בפברואר 2022)

◀ **אבו מאזן** העלה לדף הפייסבוק שלו פוסט בו כתב, כי ימים קשים עוברים על העיר שכם בעקבות מותם של ה"אחים" אדהם, מחמד ואשרף. הוא הביע תנחומים לכולם למשפחות השמידים ולעם הפלסטיני. לדבריו, הריגתם היא "פשע הרג מכונן" שביצעה ישראל ("הכובש הציוני העושק") נגד הפלסטינים. הוא גם הדגיש שהרג השלושה לא יעבור בשתיקה. עוד ציין בדבריו, כי הם היו סובלניים במשך 73 שנים אבל הם לא יסכימו לסבול יותר ועל כן הם ישיבו לישראל מנה אחת אפיים (דף הפייסבוק של אבו מאזן, 10 בפברואר 2022). דברים אלו שהעלה אבו מאזן לדף הפייסבוק שלו הועברו ליושבי סוכת האבלים בשכם בטלפון באמצעות **מחמוד אלעאלול, חבר הוועד המרכזי של פתח וסגנו של אבו מאזן בפתח**, אשר ביקר במקום (דף הפייסבוק של מחמוד אלעאלול, 10 בפברואר 2022).

מימין: הפוסט שהעלה אבו מאזן לדף הפייסבוק שלו (דף הפייסבוק של אבו מאזן, 10 בפברואר 2022). משמאל: מחמוד אלעאלול משמיע בזמן אמת באמצעות הטלפון הנייד שלו את דברי התנחומים של אבו מאזן בסוכת האבלים בשכם (דף הפייסבוק של מחמוד אלעאלול, 10 בפברואר 2022)

◀ **מחמד אשתיה ראש ממשלת הרשות, הגיע בלוויית אבראהים רמצי'אן, מושל מחוז שכם, לביקור בסוכת האבלים המשותפת שהוקמה בשכם כדי לנחם את בני משפחות ההרוגים. בפוסט שהעלה אשתיה בדף הפייסבוק שלו יחד עם תמונות מניחום האבלים כתב, כי הוא מברך את נשמות השהידים ובני משפחותיהם כמו גם מנחם את כל בני העם הפלסטיני על מותם. הוא גם ציין, כי "כל עוד יימשך הכיבוש יימשכו הקורבנות" (דף הפייסבוק של מחמד אשתיה, 11 בפברואר 2022).**

מחמד אשתיה בלוויית מושל מחוז שכם מגיעים לסוכת האבלים (דף הפייסבוק של מחמד אשתיה, 11 בפברואר 2022)

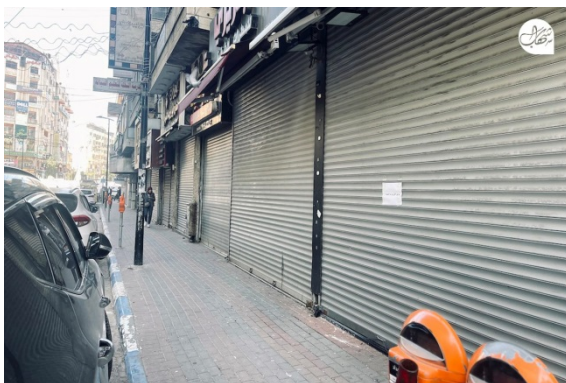
◀ **מחמוד אלעאלול** פרסם בדף הפייסבוק שלו כרזה שנשאה את הכותרת "פלסטין נפרדת מבניה, שלושת השהידים הגיבורים של שכם" (דף הפייסבוק של מחמוד אלעאלול, 9 בפברואר 2022).

כרזה בדף הפייסבוק של מחמוד אלעאלול: פלסטין נפרדת מבניה, שלושת השהידים הגיבורים של שכם
(דף הפייסבוק של מחמוד אלעאלול, 9 בפברואר 2022)

◀ **חסין אלשיח', יו"ר הרשות לעניינים אזרחיים**, הגיב על האירוע בחשבון הטוויטר וציין, כי "פשע החיסול הנורא" בשכם הוא בעל השלכות גדולות הן ברמת השטח והן ברמה המדינית. הוא ציין כי הם מבקשים "בפעם האלף" מהקהילה הבינלאומית לספק הגנה לבני העם הפלסטיני מ"אלימות ישראל ומפשעיה" (חשבון הטוויטר של חסין אלשיח', 9 בפברואר 2022).

◀ **מחמד חמדאן, מזכיר פתח בשכם**, הכריז על יום אבל בעיר שכם וציין, כי פורסמו הנחיות לכל אנשי פתח בשכם להסלים את העימותים עם כוחות צה"ל (דף הפייסבוק של אקלים פתח בשכם, 8 בפברואר 2022). בראיון שהעניק לערוץ וטן ציין חמדאן, כי בתיאום עם הארגונים הפלסטיניים בשכם הוחלט על הסלמת העימותים במוקדי החיכוך עם כוחות צה"ל (וטן, 9 בפברואר 2022).

שביתת מסחר מלאה בשכם עליה הכריזה הפתח כאות אבל. בשלטים שהודבקו אל דלתות החנויות נכתב "אין דבר יקר יותר מדם השהידים" (חשבון הטוויטר של שהאב, 9 בפברואר 2022)

◀ **מניר אלג'אע'וב, אחראי ההסברה במשרד הגיוס והארגון של פתח**, פרסם הודעת אבל שכללה כרזה עליה תמונות השלושה תחת הכותרת "**השהידים הגיבורים של שכם**". הוא גינה את "הפעולה הנפשעת" של ישראל, אשר השתמשה בכלי רכב ציבורי באור יום כדי להרוג אותם במרכז העיר שכם, מקום שאמור להיות בטוח עבור האזרחים הפלסטינים. הא גם ציין שעל ישראל לדעת, כי "פשע וטרור" זה לא יגרום להם לוותר על מאבקם (חשבון הטוויטר של מניר אלג'אע'וב, 8 בפברואר 2022).

הודעת אבל וכרזה הנושאת את שמות ההרוגים פורסמו בחשבון הטוויטר של מניר אלג'אע'וב. בכרזה גם מופיע סמל פתח ונכתב בו: **השהידים הגיבורים של שכם** (חשבון הטוויטר של מניר אלג'אע'וב, 8 בפברואר 2022)